לג: כל הפסולין פרק שלישי זבחים

לענין מלקות איתמר. פירש בקונטרס אבל לא לענין כרת דמותביה מלורע שריפה קרי והקשה ה"ר מיס דאמאי איכא לאקשויי דאין עשה [ב] דוחה לא תעשה ועשה לאו דנגיעה [ג] במקלת וטמא יהיה [ד] לרבות עכול יום ועוד קשיא ליה אפילו לאו נגיעה היכי דמי ליה [ה] הא בעידנא דמיעקר לאו לא מיקיים עשה ויש לומר דעשה שיש בו כרת חמור [ו] ודמי ל[ו] להו כדאשכחן בפרק תמיד נשחט (פסחים מט.) דעשה שיש בו כרת דוחה עשה דשלמה אע"ג דבעלמא אין עשה דוחה עשה ואם תאמר והלא גבי עשה דמלורע דחמיר משום שלוש כיתי ודמי אפילו הכי לא דמי לא תעשה בהדי עשה כדקאמר גבי שילוח הקן (חולין קמח.) לא לריכא [ז] שנטלה ע"מ לשלחה דלאו ליכא וי"ל דעשה דמלורע אף ע"ג דחמיר כיון דליכא כרת לא דמי לתרוייהו אבל בפסח איכא כרת [ח] הכי גרסינן רבי יוחנן אומר אינו לוקה בלוקה גבי חובות דקאמר שבן חפץ"ז הוה מלי למימר שנגע בקודש שנגע [ט] נפקא לן מדאפקיה בלשון נגיעה: **אזהרה לאוכל** בתרומה כתיב. הקשה ה"ר מיס מכל מקום ליליקי בקודש כדאשכחן בפ"ק דכריתות (דף ד:) לאוכל מלב המוקדשין לוקה שלא משום וכל זר לא יאכל קודש אע"ג דבתרומה כתיב כיון דכתיב לשון קודש [ב] ומיהן דהתם איכא מעילה שהוא נהנה יליפי [א] מט מט מתרומה כדאמר גבי הזיד במעילה [ב] וכבל דוכתא יליפינן מעילה מט מט מתרומה אבל לענין שאר לאוין לא יליפינן לנקות מן עולה מה מט תרומה דמטמא [ג] בשגגה בעמעלה כתיב וכנוגע בקודש ליכא מעילה וה"ר יעקב דאורליינ"ש לא גרים וכל זר לא יאכל קודש אלא חד לא יאכל כי קודש הם [שמות כט] [דכתיב גבי קודש עצמה ומתרומה לא יליפינן] [ד]:

אזהרה לאוכל בשר קודש מבנין. [ב] מימה מיפוק ליה מלא תוכל לאכול בשעריך כי היכי דנפקא לן בפ' הערל (יבמות דף עב.) מעשר יאכלנו לאפי' טמא ויטהר אוכלין בקערה אחת וקאמר רחמנא [ג] לן בשעריך מאכלנו הכא לא תוכל לאכול וכן בטומאת הגוף וכן בטומאת עצמן מיירי קרא ובהאוה שמעתא גופה קשה דקאמר גבי מעשר וכיוצרים טומאת הגוף בהדיא כתיב ביה לא יאכל מן הקדשים כי אם רחץ ואמאי איצטריך והלא מהאי קרא מיפוק לן מרוייהו טומאת הגוף וטומאת בשר ויש מפרש דלא מצי לאפוקי מהאי קרא אלא טומאה הנוהגת במעשר דכתיבי [ד] נקרא הילוך גריך קרא בעבור יום שמותר במעשר שמוחזר על אכילת קדשים וקשה מדאמרינן בפרק כל שעה (פסחים כד.) והכשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל למה לי מלא תוכל לאכול בשעריך נפקא הא לא נפקא לן מהתם אלא טומאה הנוהגת במעשר ואיצטריך והכשר לטמאים דטהורים במעשר ושמא קרא דלא תוכל הוה מוקמינא לגיוקא [ה] בטמא האוכל דחמיר טפי אי לאו דכתביה קרא בעלמא ואזהרה לטומאת בשר לא הוה ידענא:

תניא כוותיה דריש לקיש בכל קדש לא תגע. מימה דהכא משמע דהך ברייתא מוקמא להאי קרא בקודש ולא בתרומה וכפ' הערל (יבמות עה.) אמרינן ואינעית אימת נגיעה דתרומה מהכא נפקא דתניא בכל קדש לא תגע ומייתי הך ברייתא ויש לומר דהתם קאי אקראי דנגיעה דמעשר ותרומה [ו] דלעיל מיניה מקשי ואיפוך אמא צריך לאתלה בין נגיעה לאכילה דתרומה ולהכי מייתי לתייא מהך ברייתא דגבי קודש נגיעה כאכילה והוא הדין בתרומה ועוד קשיא דבהיא שמעתא דהתם ובפרק קמא דשבועות (דף ו.) אמרינן בכל קודש לא תגע לרבות את התרומה וברייתא היא בתורת כהנים [ז] ובאכילה דתרומה מיירי כדמוכח שמעתא דהתם דקאי אהא דקאמר אי סלקא דעתך לתרומה גיזות ושפחה בנות מיכל תרומה ניתו ואי במגע הא דאלתי אבא באכילה מיירי והשתא הכא דרשא כמאן לא כרים נקים [ח] דמוקי ליה לאזהרה לטמא שאכל את הקדש מדאפקיה קודש למקדש ומדאפקיה בלשון נגיעה אפקיה [ט] לאזהרה לנוגע בקודש ומרבינא דבכל אזהרה לאוכל לפני זריקה אבל לתרומה לא מוקי ליה כלל אלא נפקא ליה לאזהרה לאוכל תרומה מאיש איש ורבי יוחנן מוקי לא תגע דאזהרה בתרומה אבל לאוכל לא מוקי ליה ר"ל דאפרים אמר דמוקי ליה ביבמות (דף עה. ופסח"ז) ואכמינן מאזהר לאוכל תרומה דאיכא מזהר מזבע אהרן בזב בעל שלם לאיות ולא יאכל עד אשר יטהר עד דמייתי כפרה ולקודש כדקאמר התם ומה כן אזהרה לאוכל תרומה מגא ליה אלא מבכל קודש לא תגע אע"ג דהתם פריך לתנא דמוקי ליה בזב בעל שני לאיות מכל מקום פריך שפיר דהא מיכל מאן דמוקי ליה בתרומה אע"ג דגיזות ושפחה לאו בנות מיכל תרומה ניתו אף על גב דבאכילת קדשים מלרכינן תרי קראי חד בזב וחד ביולדת [גבי תרומה לא] לריכי כיון דחזינן כבר באכילת קודש דזב ויולדת שוין ה"נ גבי אכילת תרומה ועוד יש לומר דבתרומה דלא תניא בכפרה לא נעי תרי קראי לזב ויולדת אלא אזהרה לתקדם [ט] מכות יד.. כ) תי"כ הזורע פ"א ה"ח. ירושי' שבת פט"ז ה"ג. ג) מנחת יד: ע"ש, ד) סס דיומא עה. ה) דף עד:. ו) מכות ה"ז. ז) ויקרא ז כ. ח) במדבר יט יג. ט) ע' פסחים סז.. י) נזיר מה. מכות ח: וע' ספרי במדבר קכה. כ) שבת קלב. ע"ש. ל) [ע' היטב תוס' חולין עח. ד"ה מנין]. מ) פסחים לג. שהדרין קפ.. נ) [ועי' בתו' מנחות יד: ד"ה ההוא דמתרצו בע"א]. ובתוס' מנחות עד. ד"ה לאו.. ס) [עין לעל טו: תד"ה אלא למעטיר]

עין משפט נר מצוה

יז א מיי' פ"ח מהל' פסה"מ הלכה יב:
יח ב מיי' שם הלכה יג:

מוסף רש"י

תני ברדלא. שם מסס: מדאיתקש קודש למקדש. נסמיך קרא כגל כגל לא תגע אלא המקדש לא תגע. ודרשינן לקמן מה מקדש יש בהוראתו נטילת נשמה, שכאן אל המקדש טמא נכנס. אף בהוראת קדש דכר שיש בו נטילת נשמה וחייבו אמילה שעונש עליה כרת, ואליו נגיעה ליכא כרת: תניא כוותיה דר"ל. דליף מהכא לעמת שאכל את הקדש מבכל קדש לא תגע (מכות יז:):

ליקוטים

בק' בדורא"א ונלאו כל חכמי לב לישבה. צבי אשכנזי ס"ט. (חסס נגי מי קנה) ונראה לתרץ דהנה שם בש"ס דיבוחים דף כ' ע"א ובש"ס דיומא דף לו ע"א פליגי תנאי, דיבריי ס"ל דלא הוכשר לשחיטה רק נגר המזבח ור"א ברי"ס ס"ל דאף בין האולם ולמזבח וכו' ורבי ס"ל דכל עזרה כולה כשרה לשחיטה ע"ש. והנה לכאורה קשה על ר"י דלמה מוקי ליה להא' התיכף לסמיכה וכו' כרבי דלא כר"א ברי"ס. דהא לדידיה נמי לא מצי לאשכחתי תיכף לסמיכה וכו' דהא מן המזבח לעד מזרח פסול לדידיה לשחיטה ואדרבה טפי ניחא לן לאוקמי כר"א ברי"ס דסתים לן תנא דמתני' כוותיה דסרו דיה עומד בין האולם ולמזבח וכו' ר"ל דלכאורה י"ל דלר"א ברי"ס ס"ל בין האולם ולמזבח כשר לשחיטה וס"ל רבי"ז קרי עזמנה לפני ה' א"כ איך כתיב בקרא על האי דשחט עצמה וסמך דסיניה ולפנין דאפילו שם כשר לשחיטה דהא המקדש סמיכה לשחיטה, דהא מצינן לאשכחתי דלעמים לא היה אפשר לסמוך שם דהיינו אם היה עומד אצל האולם ובין האולם ולמזבח היה רחוק כ"כ אמה דשם לא היה יכול ישראל לכנוס ותיכ מיתה ע"ז אף שהיה סומך לצד מערב בסוף המזבח, מ"מ היה רחוק משם למקום שחיטה כ"כ אמה ולא היה תיכף לסמיכה שחיטה ואיך כתיב בקרא דשחיטה דהיה לפני ה' היינו אף אצל האולם דבי"ז קרי עזמנה לפני ה' לדידיה ואעפ"כ וסמך, הא בזה לא מצי לאשכחתי לסמיכה כלל. אלא ע"כ ר"ל דבי"ש לא הוי הסמך וא"כ היה יכול לעמוד בקצה המזבח ואעפ"כ לא הוי הסמך ולפי"ז ניחא דוראי המקשן לא אסיק אדעתיה לאוקמי כרבי' משום דהיה סובר דהלכה כר"א ברי"ס דכיון דלא היה יכול לכנוס לחלל העזרה והיה צריך להוליכו לחלל השער וא"כ היה קצת יותר מכ"כ אמה ומצינן למימר דזה מקרי הסמך לדידיה משא"כ לס"ד לא שפיר ביאה א"כ היה יכול לעייל ידיה לסמוך אף דעדיין היה רחוק כ"כ אמה הוה אמרינן לר"א ברי"ס מוכח דבי"כ אמה לא מקרי הסמך ודיה ס"ל דאתיא כראבי"ש, דלזה משני דבי' ריב"ז הוא ולדידיה שפיר מצינן למימר דבי"כ אמה מקרי הסמך ודו"ק הישב. **ובאיל** בדרך הקיצור והמשובה דלקמ"ז דוראי (אחר) ואמר) דהיינו בחדר אחר, אפילו בפחות מכ"כ אמה מיקרי הסמך, והשתא הא דקאמר התם נבי מצורע דלא הוי תיכף

תורה אור השלם

1. ושלשים יום ושלשת ימים תשב בדמי טהרה בכל קדש לא תגע ואל המקדש לא תבא עד מלאת ימי טהרה: ויקרא יב, ד

שינויי נוסחאות

אן כמ"ל יכים לאזהרה: ב) אלא אזהרה לנוגע (נחמיי. וכ"ה ביקיבש): ג) בבראת (ביקיבש): ד) ל"ל ממצורע (שיטמ): ה) מלאה משמע אבל וכו' (שיטמ): ו) ואע"פ שמתוסרת כפרה, וע"פ בו' (כ"ה): ז) קדש בעינן עד מגל"ל: ח) דקדש מיניה כל"ל (שיטמ): ט) תיכף בכרת נמחק כש"מ: י) שנגע בקודש (כ"ה): יא) קרא ביה מיהדרש כל"ל (שיטמ): יב) נמי נפקא (כ"ה): יג) ל"ל האשם (עליון הבית ב"ר): יד) נימא נמי מה (שיטמ): טו) עשה דפסח דוחה כל"ל (שיטמ): טז) ס"ל דבראה (עליון ציון): יז) ל"ל לאו דואל המקדש לא תבא אי ביאה במקצת שמה ביאה ועשה (דהכא ומטמא) (ומטמא) יהיה וכו' (שיטמ): יח) ודחי לאו ועשה בראשכחן (שיטמ): יט) כש"מ הניה לא צריכא דעבר ושקליה לאם דלאו ליכא ועשה הוא דאיכא ד"ל כו': כ) כתן ס"ד ופ"ה בתיר ה"ג וכו' (ש"ס): כא) קודש ולא אמרינן אין בהוריין מן הדין, ותירץ כ"ל (שיטמ): כב) ל"ל וילפינן (ביקיבש): כג) ל"ל דוחטאאה (הא"ס עפ"י ויקרא ה מ): ע' יבמות: כד) יכים מתוך מתיבת דחטאה כי עד ליכא מעילה: כה) רחמנא אהוא דאמרי לך התם בשעריך (ביקיבש): כו) דרן ל"ל דכתיב (ביקיבש): כז) וכ"ל הנהנת בכל הנהו דכתיבי (שיטמ). ופ"ש פ"מ: כח) ל"ל דוקא בטמא (שיטמ): כט) ותנוחמה דלמה דמקשה ואיפוך ל"ל (שיטמ): ל) ונירסת ל"ק אי דתרומה דלעיל מיניה מקשי ואיפוך אנא וצריך כו': לא) לקיש ולא כרבי יוחנן דריש לקיש מוקי ליה ללא תגע לאזהרה וכו' ל"ל (ביקיבש): לב) מפיק אזהרה לנוגע ל"ל (ביקיבש): לג) כמן ל"ל לקודש (ביקיבש): לד) וכנ"ל דכרי כתוס' מכות יד ב ד"ה הכהיל:

שיטה מקובצת

דהוא בתיובא בתיב. פיר"ש כי הקשה הר"ר מיס כי ר"ל כי עד נמנה (כמבא בתר"ה הכיל) ולפנין מנו אם מתרוחה כלתמרינן בעלמא, אינ הנגיעה לא יקפין לגיכה מעולה. איים הלא נרחי סם (אלמן יוכ לא יאכל נקדש אבלמה) כי קדש סם (אבלמה) נמי קדש ואכמ' נמי לא תגע דאכמ' מעמא דתרומה מלקות אבל מלקות דאכמ' לא מלקות בר' אחקשה הר' חיים בר' יום ליבר' בר. ע"ל כי מיני לא אזהרתא ליאה בתקלת לפנין כרת כמו כן לא אזהרתא ליאה בתקלת לפנין עשה דעשת ויהי. דמי מיני דלא אזהרתא לפנין כרת לא אזהרתא לפנין עשה (ר"ה):

מסורת הש"ס

ל) מכות יד.. כ) תי"כ הזורע פ"א ה"ח. ירושי' שבת פט"ז ה"ג. ג) מנחת יד: ע"ש, ד) סס דיומא עה. ה) דף עד:. ו) מכות ה"ז. ז) ויקרא ז כ. ח) במדבר יט יג. ט) ע' פסחים סז.. י) נזיר מה. מכות ח: וע' ספרי במדבר קכה. כ) שבת קלב. ע"ש. ל) [ע' היטב תוס' חולין עח. ד"ה מנין]. מ) פסחים לג. שהדרין קפ.. נ) [ועי' בתו' מנחות יד: ד"ה ההוא דמתרצו בע"א]. ובתוס' מנחות עד. ד"ה לאו.. ס) [עין לעל טו: תד"ה אלא למעטיר]

לענין מלקות איתמר. פירש בקונטרס אבל לא לענין כרת דמותביה מלורע שריפה קרי והקשה ה"ר מיס דאמאי איכא לאקשויי דאין עשה [ב] דוחה לא תעשה ועשה לאו דנגיעה [ג] במקלת וטמא יהיה [ד] לרבות עכול יום ועוד קשיא ליה אפילו לאו נגיעה היכי דמי ליה [ה] הא בעידנא דמיעקר לאו לא מיקיים עשה ויש לומר דעשה שיש בו כרת חמור [ו] ודמי ל[ו] להו כדאשכחן בפרק תמיד נשחט (פסחים מט.) דעשה שיש בו כרת דוחה עשה דשלמה אע"ג דבעלמא אין עשה דוחה עשה ואם תאמר והלא גבי עשה דמלורע דחמיר משום שלוש כיתי ודמי אפילו הכי לא דמי לא תעשה בהדי עשה כדקאמר גבי שילוח הקן (חולין קמח.) לא לריכא [ז] שנטלה ע"מ לשלחה דלאו ליכא וי"ל דעשה דמלורע אף ע"ג דחמיר כיון דליכא כרת לא דמי לתרוייהו אבל בפסח איכא כרת [ח] הכי גרסינן רבי יוחנן אומר אינו לוקה בלוקה גבי חובות דקאמר שבן חפץ"ז הוה מלי למימר שנגע בקודש שנגע [ט] נפקא לן מדאפקיה בלשון נגיעה: **אזהרה לאוכל** בתרומה כתיב. הקשה ה"ר מיס מכל מקום ליליקי בקודש כדאשכחן בפ"ק דכריתות (דף ד:) לאוכל מלב המוקדשין לוקה שלא משום וכל זר לא יאכל קודש אע"ג דבתרומה כתיב כיון דכתיב לשון קודש [ב] ומיהן דהתם איכא מעילה שהוא נהנה יליפי [א] מט מט מתרומה כדאמר גבי הזיד במעילה [ב] וכבל דוכתא יליפינן מעילה מט מט מתרומה אבל לענין שאר לאוין לא יליפינן לנקות מן עולה מה מט תרומה דמטמא [ג] בשגגה בעמעלה כתיב וכנוגע בקודש ליכא מעילה וה"ר יעקב דאורליינ"ש לא גרים וכל זר לא יאכל קודש אלא חד לא יאכל כי קודש הם [שמות כט] [דכתיב גבי קודש עצמה ומתרומה לא יליפינן] [ד]:

אזהרה לאוכל בשר קודש מבנין. [ב] מימה מיפוק ליה מלא תוכל לאכול בשעריך כי היכי דנפקא לן בפ' הערל (יבמות דף עב.) מעשר יאכלנו לאפי' טמא ויטהר אוכלין בקערה אחת וקאמר רחמנא [ג] לן בשעריך מאכלנו הכא לא תוכל לאכול וכן בטומאת הגוף וכן בטומאת עצמן מיירי קרא ובהאוה שמעתא גופה קשה דקאמר גבי מעשר וכיוצרים טומאת הגוף בהדיא כתיב ביה לא יאכל מן הקדשים כי אם רחץ ואמאי איצטריך והלא מהאי קרא מיפוק לן מרוייהו טומאת הגוף וטומאת בשר ויש מפרש דלא מצי לאפוקי מהאי קרא אלא טומאה הנוהגת במעשר דכתיבי [ד] נקרא הילוך גריך קרא בעבור יום שמותר במעשר שמוחזר על אכילת קדשים וקשה מדאמרינן בפרק כל שעה (פסחים כד.) והכשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל למה לי מלא תוכל לאכול בשעריך נפקא הא לא נפקא לן מהתם אלא טומאה הנוהגת במעשר ואיצטריך והכשר לטמאים דטהורים במעשר ושמא קרא דלא תוכל הוה מוקמינא לגיוקא [ה] בטמא האוכל דחמיר טפי אי לאו דכתביה קרא בעבור ואזהרה לטומאת בשר לא הוה ידענא:

תניא כוותיה דריש לקיש בכל קדש לא תגע. מימה דהכא משמע דהך ברייתא מוקמא להאי קרא בקודש ולא בתרומה וכפ' הערל (יבמות עה.) אמרינן ואינעית אימת נגיעה דתרומה מהכא נפקא דתניא בכל קדש לא תגע ומייתי הך ברייתא ויש לומר דהתם קאי אקראי דנגיעה דמעשר ותרומה [ו] דלעיל מיניה מקשי ואיפוך אנא צריך לאתלה בין נגיעה לאכילה דתרומה ולהכי מייתי לתייא מהך ברייתא דגבי קודש נגיעה כאכילה והוא הדין בתרומה ועוד קשיא דבהיא שמעתא דהתם ובפרק קמא דשבועות (דף ו.) אמרינן בכל קודש לא תגע לרבות את התרומה וברייתא היא בתורת כהנים [ז] ובאכילה דתרומה מיירי כדמוכח שמעתא דהתם דקאי אהא דקאמר אי סלקא דעתך לתרומה גיזות ושפחה בנות מיכל תרומה ניתו ואי במגע הא דאלתי אבא באכילה מיירי והשתא הכא דרשא כמאן לא כרים נקים [ח] דמוקי ליה לאזהרה לטמא שאכל את הקדש מדאפקיה קודש למקדש ומדאפקיה בלשון נגיעה אפקיה [ט] לאזהרה לנוגע בקודש ומרבינא דבכל אזהרה לאוכל לפני זריקה אבל לתרומה לא מוקי ליה כלל אלא נפקא ליה לאזהרה לאוכל תרומה מאיש איש ורבי יוחנן מוקי לא תגע דאזהרה בתרומה אבל לאוכל לא מוקי ליה ר"ל דאפרים אמר דמוקי ליה ביבמות (דף עה. ופסח"ז) ואכמינן מאזהר לאוכל תרומה דאיכא מזהר מזבע אהרן בזב בעל שלם לאיות ולא יאכל עד אשר יטהר עד דמייתי כפרה ולקודש כדקאמר התם ומה כן אזהרה לאוכל תרומה מגא ליה אלא מבכל קודש לא תגע אע"ג דהתם פריך לתנא דמוקי ליה בזב בעל שני לאיות מכל מקום פריך שפיר דהא מיכל מאן דמוקי ליה בתרומה אע"ג דגיזות ושפחה לאו בנות מיכל תרומה ניתו אף על גב דבאכילת קדשים מלרכינן תרי קראי חד בזב וחד ביולדת [גבי תרומה לא] לריכי כיון דחזינן כבר באכילת קודש דזב ויולדת שוין ה"נ גבי אכילת תרומה ועוד יש לומר דבתרומה דלא תניא בכפרה לא נעי תרי קראי לזב ויולדת אלא אזהרה לתקדם [ט] מכות יד.. כ) תי"כ הזורע פ"א ה"ח. ירושי' שבת פט"ז ה"ג. ג) מנחת יד: ע"ש, ד) סס דיומא עה. ה) דף עד:. ו) מכות ה"ז. ז) ויקרא ז כ. ח) במדבר יט יג. ט) ע' פסחים סז.. י) נזיר מה. מכות ח: וע' ספרי במדבר קכה. כ) שבת קלב. ע"ש. ל) [ע' היטב תוס' חולין עח. ד"ה מנין]. מ) פסחים לג. שהדרין קפ.. נ) [ועי' בתו' מנחות יד: ד"ה ההוא דמתרצו בע"א]. ובתוס' מנחות עד. ד"ה לאו.. ס) [עין לעל טו: תד"ה אלא למעטיר]

מטמא שנגע בקדש. רש"י דבענין איסור נגיעה נחלקו ר"ל ור"י יוחנן בפ' אלו הן הלוקין (מכות דף י"ד ע"ב) דר"ל טמא שנגע בקדש לוקה ואזהרתיה מקרא דבכל קדש לא תגע, ולר"י אינו לוקה משום דהאי קרא אתי לאזהרת נגיעה הרומה. ופפסקא דשמעתא נראה דלר"י טמא שנגע בתרומה לוקה מדקאמר הוא דלר"י הוא דלא הוא, לא נרסי כי אם ההוא דתרומה לא תגע, ואפ"ה הוקשה להם דאיכן מצינו חומר בתרומה מבקדשים, דבכל קדש לא תגע מוקי לה ר' יוחנן לנגיעת תרומה אלמא לקי, ובנגיעה דקדש לא לקי. ותירץ הרב"ש מדרש"ש דה"ק ההוא לנגיעת תרומה הוא דאתא לאשמועינן דפוסל תרומה עד מלאת ימי טהרה שהיא בטבול יום. ולא קאמר האיכא מלקות בנגיעת תרומה. והנראה מכוונתם הוא דפשיטא להו דשבול יום דעלמא פוסל את התרומה דתיכף בפרק הערל (דף ע"ח ע"ב) כמים ושמא עד הערב ושבר, ואמרינן התם דאשמעינן דאי קרא לנגיעה דתרומה לחיפול דפוסל את התרומה, והכא אשמעינן דאי קרא דבבל קדש דגם זו עד כלאת ימי טהרה חשיבא כטבולת יום אריך ופוסלת את התרומה. עוד הקשו התוספות (שם) דס"מ קשה דאיך קאמר רבי דקרא דבתיב ביה קדש דמיירי לתרומה, דיל משום דבני האי קרא כתיב עד מלאת ימי טהרה ובקדשים נמקא לן מנזרה שוה דטומאתו טומאתו גמר לה [עב"ל]. ריש לתנוה דהא ביש אצטריך לאכילה דלית לן אזהרה לטמא שאכל קדשים כי אם פג"ש זו וקרא דבבל אצטריך לנגיעה דקדשים. וכבר הקשה קושיא זו הרב בעל חדושי הלכות ש"ש (מפ"ח מ"ל מהל' נזרים ס"ב): ודע שמדברי רש"י מ' כל הפסולין שהבב ד"ל וכיון דבתרומה בתיב לא יליפינן מלקות בקדש ואפילו בק"ז דאין מוהרין מן הדין כו', נראה מבואר שדעתו ד"ל שלא כדעת הר"ש ופרדר"ש וס"ל דטמא שנגע בתרומה לרי' לוקה, ואולם ק"ל לאזהרה לשיטה זו מהרוא דגרסי' באלו הן הלוקין (דף י"ד ע"ב) דרי' מ"ש לא אמר בר"ל, הוהא אזהרה לתרומה, ריש לקיש אזהרה מגא ליה נפקא ליה מאיש איש וכו', איזהו דבר ששוה כזדעי של אהרן זו תרומה, ואיך ההוא לאכילה והא לנגיעה, והשתא קשה דאם איתא דעל הנגיעה לוקה לרי' יוחנן אם כן קרא דאיש איש לאכילה למה לי, אם על הנגיעה חייב על האכילה לא כ"ש. וכן כתב רש"י ד"ל בפירוש המשנ סדר אמור ד"ה כל איש אשר יקרב ד"ל אין קרובה זו אלא אכילה, וכן מצינו שנאמרה אזהרת אכילת קדשים בשומאה בלשון נגיעה כו', וא"א לומר שחייב על הנגיעה שהרי נאמר בה על האכילה וכו' ואם על הנגיעה חייב לא הוצרך לחייבו על האכילה וכו' ע"ש וא"כ דבריהם ז"ל דאין בנגיעה מלקות ניתא שפיר, אמנם לדעת רש"י ד"ל וסייעתיה קשה. וראיתי הרא"ם הללו הס המוהרים וכבר תמה עליו מרן החב"ב בכנה"ג באורח חיים בלשונות הרא"ם ד"ל. אמנם לתירוץ השני שכתב דקרא זה חשיב גילוי מילתא קשה טובא, דא"כ תרי קראי בתרומה למה לי. ואולם אחר ההשקפה נראה דלק"מ דבני אזהרה לא היקשי לן מדיי אם על הנגיעה חייב למה הוצרך לחייבו על האכילה משום דאיכא למימר דקרא אצטריך לחייבו בי' מלקות אחד על הנגיעה ואחד על האכילה, ומעולם לא הוקשה לו לרש"י ד"ל כן אלא גבי כרת דגבי מיתה לא שייך לחייבו שתים. וע' משלים פ"ב מהל' איסו"מ מקדש ה"ב מ"ש בזה באורך(מפ"מ פ"ג מהל' תרומות ה"ז ופע"ש פלוגו):

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com